

اسکن شد

تاریخ :

امروز :

١٤٢٢

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم

گروه زمین شناسی

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی زمین شناسی گرایش

چینه شناسی و فسیل شناسی

زیست چینه‌نگاری، میکروفاسیس و محیط‌های رسوبی سازند تاریبور در ناحیه‌ی
گردبیشه (جنوب و جنوب غرب بروجن)

استادان راهنما:

دکتر امرا... صفری

دکتر حسین وزیری مقدم

پژوهشگر:

سمیرا شهریاری گرائی

دانشگاه صنعتی اصفهان
تشریف برادران

۱۳۸۸/۱۰/۲۷

شهریور ۱۳۸۸

۱۲۹۶۶۲

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات،
ابتكارات و نوآوری های ناشی از تحقیق
موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه
اصفهان است.

پایان نامه کارشناسی پایان نامه
رو عالیه دانشگاه اصفهان
تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان

دانشگاه اصفهان
دانشکده علوم
گروه زمین‌شناسی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته‌ی زمین‌شناسی گرایش چینه‌شناسی و فسیل
شناسی خالیه سمتیرا شهریاری گرانی تحت عنوان

زمیست چینه‌نگاری، میکروفا سیس و محیط‌های رسوبی سازند قاربور در ناحیه‌ی
گردبیشه (جنوب و جنوب غرب بروجن)

در تاریخ ۱۳۸۸/۶/۱۷ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه ...^{جهانی}..... به تصویب نهایی رسید.

۱- استاد راهنمای اول پایان نامه، دکتر امرالله صفری با مرتبه‌ی علمی استادیار

۲- استاد راهنمای دوم پایان نامه، دکتر حسین وزیری مقدم با مرتبه‌ی علمی دانشیار

۳- استاد داور داخل گروه، دکتر علی صیزفیان با مرتبه‌ی علمی دانشیار

۴- استاد داور خارج از گروه، دکتر عزیز الله طاهری با مرتبه‌ی علمی دانشیار

امضا مدیر گروه

می‌ستایم مهر ایزد را

خدا را!

به من توانایی عطا کن تا بر آن‌چه از دانش بخشیده‌ای شکر گذار باشم و به آنان که زوایای تیره اندیشه‌ام را با آموزگاری خویش روشن نموده‌اند اجر فراوان ده و مرا آن شایستگی عنایت فرما تا در بازمانده حیات خویش سزاوار داشت فروزنتر از جانب تو باشم و عنایتی کن تا آموخته‌هایم بسود نباشد و بتوانم به یاری علمی که مرا داده‌ای بندۀ‌ای شایسته برای تو و یاوری توانا برای بندگانت باشم.

صمیمانه ترین مراتب سپاس و قدردانی خود را تقدیم استادان گران‌قدر جناب آقای دکتر صفری و جناب آقای دکتر وزیری مقدم می‌نمایم، استادان عزیز و فرزانه‌ای که مسئولیت گران راهنمایی این پایان نامه را تقبل فرمودند و با صبر و بردبازی در تمامی مسیر یاریم کردند و همواره راهنمایی‌های ارزشمندان راه‌گشای راهنمای بود.

از داوران محترم پایان نامه، جناب آقای دکتر صیرفیان و جناب آقای دکتر طاهری که زحمت مطالعه و داوری این پایان نامه را بر خود هموار و در تصحیح گزارش نهایی کمال دقت را داشته‌اند، بسیار سپاسگزارم.

از تمامی اساتید محترم گروه زمین شناسی گرایش چینه و فسیل شناسی که از محضرشان کسب فیض نموده و افخار شاگردیشان را داشته‌ام: جناب آقای دکتر وزیری مقدم، جناب آقای دکتر صفری، جناب آقای دکتر یزدی، جناب آقای دکتر صیرفیان، جناب آقای دکتر ترابی و جناب آقای دکتر پاکزاد نهایت سپاس و قدردانی را دارم، همچنین از جناب آقای دکتر خزانی، جناب آقای دکتر روییدی، جناب آقای دکتر ارزانی، جناب آقای دکتر صفائی و پروفسور موساشفیو، دکتر کلین، دکتر آرکان و دکتر گورموز به‌خاطر همه راهنمایی‌ها و زحماتشان کمال تشکر را دارم.

از اساتید محترم گروه زمین شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز جناب آقای دکتر کریمی، جناب آقای دکتر اسماعیل بیک و جناب آقای دکتر رستگار لاری که مشوق من در ادامه تحصیل در این رشته در مراتب بالاتر تحصیلی بودند کمال سپاس و تشکر را دارم.

در اینجا همچنین لازم می‌دانم از کلیه دوستان، هم‌کلاسی‌ها و هم‌اتفاقی‌های عزیزم صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم.

تقدیم به پدر و مادر و اساتید گرانقدر
به آنها که همواره بر ساحل خاطرم آرام گرفته
و بر دریای دل و وجودم موج می‌زنند

چکیده

نهشته های سازند تاربور در ناحیه گردبیشه در ۴۸ کیلومتری جنوب بروجن با خصامت ۶۴۳ متر، به طور عمده از سنگ های کربناته و آواری تشکیل شده است. در این ناحیه سازند تاربور با یک مرز فرسایشی و هم شیب در زیر سازند دولومیتی شهبازان قرار دارد که این مرز شارپ نبوده و توسط خرده های سازند شهبازان پوشیده شده است. مرز زیرین این سازند با واحد آواری قرمز رنگ که بر روی واحد آواری-کربناته قرار دارد به صورت تدریجی و هم شیب می باشد.

در مقطع مورد مطالعه ۲ واحد سنگ چینه ای در سازند تاربور قابل تفکیک است:

واحد A₁: تناوب شیل خاکستری تا کرم رنگ نازک تا ضخیم لایه با میان لایه های نازک تا ضخیم آهکی و لیتوسوم های رودیستی

واحد A₂: شیل ضخیم لایه

داده های زیست چینه نگاری بر اساس مجموعه های فرامینیفرهای بنتیک و پلانکتونیک بیانگر سن ماستریشتین میانی تا پسین برای این سازند می باشد. دو بیوزون و یک ساب زون تشخیص داده شده در واحد های چینه شناسی این سازند عبارتند از:

Omphalocyclus-Loftusia assemblage Zone

Contusotruncana contuse-Recemiguembelina fructicosa Zone

با توجه به مطالعات پتروگرافی، رسوبات سازند تاربور منطقه مذکور را می توان در ۸ ریز رخساره تقسیم نمود. مطالعات صحرایی و میکروسکوپی بیانگر تعلق این رخساره ها به ۳ زیر محیط رسوبی شلف داخلی، توقفگاه شیب و شلف خارجی می باشند که شامل ۲ رخساره آواری شیلی و ۶ رخساره کربناته می باشند. زیرمحیط های مذکور بخشی از یک شلف آواری-کربناته باز با شیب کم و بدون لبه را تشکیل می داده اند.

واژگان کلیدی: سازند تاربور، زیست چینه نگاری، ریز رخساره، شلف باز

فهرست مطالعه

عنوان		صفحه
فصل اول: کلیات و روش تحقیق		
۱-۱ موقعیت جغرافیایی و راههای ارتباطی ناحیه مورد مطالعه	۲	
۲-۱ آب و هوای منطقه	۲	
۳-۱ اهداف تحقیق	۲	
۴-۱ پیشینه مطالعاتی سازند تاریخور	۳	
۵-۱ روش مطالعه	۴	
۶-۱ مطالعات مقدماتی	۴	
۷-۱ مطالعات صحرایی	۴	
۸-۱ مطالعات آزمایشگاهی	۵	
۹-۱-۱ آماده سازی نمونه‌ها	۵	
۱۰-۱-۱ مطالعات زیست چینه‌نگاری و کمی و کیفی ریزرسارهای	۵	
۱۱-۱ عکسبرداری و تهیه پلیت	۵	
۱۲-۱ ارائه نتایج و تدوین پایان‌نامه	۵	
فصل دوم: موقعیت زمین‌شناسی منطقه مورد مطالعه		
۱-۲ موقعیت چینه‌شناسی و ساختمانی زاگرس	۷	
۲-۲ بررسی جایگاه چینه‌ای سازندهای کرتاسه در زیرپهنه‌های مورد مطالعه در زاگرس	۱۱	
۳-۲ بررسی جایگاه چینه‌ای سازندهای گوری، امیران و تاریخور در زاگرس	۱۵	
۴-۲ موقعیت چینه‌شناسی منطقه مورد مطالعه	۱۸	
۵-۲ شرح مشخصات چینه‌ای سازندهای کرتاسه فوقانی منطقه مورد مطالعه	۱۹	
۶-۲ موقعیت زمین‌شناسی ساختمانی منطقه مورد مطالعه	۲۱	
۷-۲ بررسی موقعیت برش‌های مورد مطالعه (سمیرم، گردبیشه، اردل، گندمکار و وستگان) نسبت به گسل‌های منطقه	۲۷	
فصل سوم: سنگ چینه‌نگاری		
۸-۳ چینه‌نگاری سنگی مقطع مورد مطالعه	۲۹	
۹-۳-۱ سازند گوری	۳۰	

عنوان	
صفحة	
۲-۱-۳ سازند امیران	۳۱
۳-۱-۳ واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱)	۳۶
۴-۱-۳ واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲)	۳۹
۵-۱-۳ سازند تاربور	۴۰
فصل چهارم: فسیل شناسی و پالثواکولوژی	
۴-۱ مطالعه میکروفسیل‌های شاخص سازند امیران	۴۵
۴-۱-۱ رادیولرها	۴۵
۴-۲ مطالعه میکروفسیل‌های شاخص واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱)	۴۶
۴-۳ مطالعه میکروفسیل‌های شاخص واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲)	۴۶
۴-۴ کاروفیت‌ها (جلبک‌های آب‌شیرین و لب‌شور)	۴۶
۴-۵ استراکد آب‌شیرین	۵۰
۴-۶ مطالعه میکروفسیل و ماکروفسیل‌های شاخص سازند تاربور	۵۲
۴-۶-۱ رودیست‌ها	۵۲
۴-۶-۲ جلبک سبز (داسی کلاڈ)	۵۹
۴-۶-۳ فرامینیفرهای بنتیک	۶۳
۴-۶-۴ فرامینیفرهای پلازیک	۷۵
۴-۶-۵ کلسیسفر	۷۷
۴-۷ بررسی فونای سازند تاربور	۷۸
فصل پنجم: زیست چینه‌نگاری	
۵-۱ چینه‌نگاری زیستی سازند گوربی در ناحیه گردبیشه	۸۲
۵-۲ چینه‌نگاری زیستی سازند امیران در ناحیه گردبیشه	۸۳
۵-۳ چینه‌نگاری زیستی واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱) در ناحیه گردبیشه	۸۳
۵-۴ چینه‌نگاری زیستی واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) در ناحیه گردبیشه	۸۳
۵-۵ چینه‌نگاری زیستی سازند تاربور در ناحیه گردبیشه	۸۴
فصل ششم: ریزرسارهای و محیط‌های رسوبی	
۶-۱ نحوه ارائه مدل رسوبی و بازسازی شرایط محیطی	۹۱
۶-۲ هدف در مطالعات ریزرسارهای سازند تاربور	۹۳

صفحه	عنوان
۹۴	۳-۶ مراحل و روش‌های مطالعه.....
۹۴	۶-۴ ریزرساره‌ها و محیط رسوی سازندهای مورد مطالعه.....
۹۴	۶-۱ ریزرساره‌ها و محیط رسوی سازند گورپی.....
۹۴	۶-۱-۱ ریزرساره‌های سازند گورپی.....
۹۵	۶-۱-۲-۱ بازسازی شرایط محیط رسوی سازند گورپی در منطقه مورد مطالعه.....
۹۷	۶-۲-۴-۶ ریزرساره‌ها و محیط رسوی سازند امیران.....
۹۷	۶-۱-۲-۴-۶ ریزرساره‌های سازند امیران.....
۹۸	۶-۲-۲-۴-۶ بازسازی شرایط محیط رسوی سازند امیران در منطقه مورد مطالعه.....
۱۰۳	۶-۳-۴-۶ ریزرساره‌ها و محیط رسوی واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱).....
۱۰۳	۶-۱-۳-۴-۶ ریزرساره‌های واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱).....
۱۰۴	۶-۲-۳-۴-۶ بازسازی شرایط محیط رسوی واحد آواری-کربناته در منطقه مورد مطالعه.....
۱۰۷	۶-۴-۴-۶ ریزرساره‌ها و محیط رسوی واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲).....
۱۰۷	۶-۱-۴-۴-۶ ریزرساره‌های واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲).....
۱۰۹	۶-۲-۴-۴-۶ بازسازی شرایط محیط رسوی واحد آواری قرمز رنگ در منطقه مورد مطالعه.....
۱۱۰	۶-۵-۴-۶ ارائه مدلی برای مراحل تکوین حوضه و نحوه تشکیل واحدهای آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱) و آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲).....
۱۱۳	۶-۶-۴-۶ ریزرساره‌ها و محیط رسوی سازند تاربور.....
۱۱۳	۶-۱-۶-۴-۶ ریزرساره‌های سازند تاربور.....
۱۲۵	۶-۲-۶-۴-۶ مدل رسوی و بازسازی شرایط محیط رسوی سازند تاربور در منطقه مورد مطالعه.....
۱۲۷	۶-۳-۶-۴-۶ نوع تجمعات کربناته سازند تاربور در منطقه مورد مطالعه.....
	فصل هفتم: تطبیق و مقایسه برش‌های سازندهای مورد مطالعه در منطقه زاگرس مرتفع
۱۳۰	۷-۱ موقعیت جغرافیایی و راه‌های ارتباطی برش‌های مورد مطالعه.....
۱۳۰	۷-۲ توصیف چینه‌شناسی گزارش شده از هر برش.....
۱۳۰	۷-۱-۲-۷ مقاطع بررسی شده در ایستگاه‌های ۱ و ۲ (رشیدی، ۱۳۸۱).....
۱۳۰	۷-۱-۱-۲-۷ برش وستگان (ایستگاه ۱).....
۱۳۱	۷-۲-۱-۲-۷ برش آب‌ملخ (ایستگاه ۲).....
۱۳۴	۷-۲-۲-۷ مقاطع بررسی شده در ایستگاه‌های ۴ و ۵ (صفری، ۱۳۸۴).....
۱۳۴	۷-۱-۲-۲-۷ برش اردل (ایستگاه ۴).....

صفحه	عنوان
۱۳۴	۲-۲-۲-۷ برش سمیرم (ایستگاه ^۵)
۱۳۷	۳-۲-۷ مقطع بررسی شده در ایستگاه ۳ (بامداد، ۱۳۸۶)
۱۳۷	۱-۳-۲-۷ برش گندمکار (ایستگاه ^۳)
۱۳۹	۴-۲-۷ مقاطع بررسی شده در ایستگاه‌های ۶ و ۷ (خزاعی، ۲۰۰۸)
۱۳۹	۱-۴-۲-۷ برش گردبیشه (ایستگاه ^۶)
۱۳۹	۲-۴-۲-۷ برش سمیرم (ایستگاه ^۷)
۱۴۲	۷-۳ بازنگری برش‌ها و توصیف چینه‌شناسی واحدهای آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱) و آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) در هر برش
۱۶۹	۴-۷ بحث پیرامون محیط رسوی واحدهای معرفی شده (سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲)
۱۶۹	۱-۴-۷ محیط رسوی واحد آواری-کربناته (واحد سنگ چینه‌نگاری ۱)
۱۷۰	۲-۴-۷ محیط رسوی واحد آواری قرمز رنگ (واحد سنگ چینه‌نگاری ۲)
۱۷۱	۳-۴-۷ مراحل تکوین حوضه
۱۷۲	۷-۵ بحث درباره کنگلومراخ خرم‌آباد و واحدهای معادل با آن در زاگرس مرتفع و ارتباط آنها با سازندهای تاریور و امیران
۱۷۴	۶-۷ معرفی واحدهای جدید
۱۷۹	۷-۷ مقایسه و تطابق سازندهای مورد بررسی در برش‌های مورد مطالعه
۱۷۹	۱-۷-۷ تطابق سنگ چینه‌شناسی
۱۸۱	۲-۷-۷ تطابق زیست چینه‌شناسی
۱۸۲	۳-۷-۷ تطابق ریزرسارهای مدل رسوی
	فصل هشتم: نتیجه‌گیری
۱۸۴	۱-۸ نتایج حاصل از مطالعات سنگ چینه‌نگاری در برش مورد مطالعه
۱۸۵	۲-۸ نتایج حاصل از مطالعات زیست چینه‌نگاری در برش مورد مطالعه
۱۸۷	۳-۸ نتایج حاصل از مطالعات ریزرسارهای و محیط رسوی در برش مورد مطالعه
۱۸۸	۴-۸ نتایج حاصل از مطالعات تجمعات کربناته در سازند تاریور
۱۸۸	۵-۸ نتایج حاصل از بازنگری برش‌های مطالعه شده از سازندهای مذکور در حوضه زاگرس مرتفع
۱۹۰	پیشنهادات
۱۹۱	اطلس میکروفسیل و ماکروفسیل‌ها
۲۱۷	منابع و مأخذ

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۲	شکل ۱-۱: موقعیت جغرافیایی و راههای ارتباطی ناحیه بروجن
۷	شکل ۱-۲: واحدهای ساختمانی و زیرپهنهای زاگرس
۸	شکل ۲-۱: تاریخچه تکامل تکتونیکی زاگرس در جنوب زون سنندج-سیرجان
۹	شکل ۲-۲: بلوك دیاگرام ترسیم شده از رخنمونهای پرمو-تریاس بر روی پی‌سنگ زاگرس و اثر گسل‌ها بر شکل و عمق حوضه
۱۰	شکل ۲-۳: طرح شماتیک از چهارچوب ساختمانی پهنه‌های زاگرس و اثر گسل‌های عرضی چون کازرون و ایذه بر تکامل آنها
۱۱	شکل ۲-۴: گسل‌های فعال اصلی ایران
۱۳	شکل ۲-۵: ارتباط زمانی و مکانی واحدهای سنگی کرتاسه و سنوزوئیک در فارس (a) و لرستان (b)
۱۴	شکل ۲-۶: نقشه خطوط میزان ضخامت کرتاسه بالایی
۲۰	شکل ۲-۷: نمایی از سازندهای کرتاسه فوقانی منطقه گردبیشه
۲۳	شکل ۲-۸: موقعیت تراست اصلی زاگرس (MZRF)، گسل دوم به موازات تراست (MRF)، گسل زاگرس مرتفع (HZF) و گسل دنا یا دینار در منطقه مطالعه
۲۵	شکل ۲-۹: موقعیت گسل‌های اردل و دوپلان در منطقه مطالعه
۲۸	شکل ۲-۱۰: موقعیت برش‌های مطالعه نسبت به گسل‌های منطقه
۳۰	شکل ۲-۱۱: ارتباط عمودی و جانبی سازندهای گورپی، امیران، واحدهای آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱)، آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) و تالبور در ناحیه گردبیشه
۳۱	شکل ۲-۱۲: نمایی از مرز سازندهای گورپی و سروک
۳۲	شکل ۲-۱۳: نمایش مرز سازند امیران با سازندهای گورپی و واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱)
۳۳	شکل ۲-۱۴: ستون سنگ چینه‌ای برش گردبیشه (رأس سازند گورپی، سازند امیران و واحد سنگ چینه‌نگاری ۱)
۳۲	شکل ۲-۱۵: سیلتستون تا ماسه سنگ بسیار ریز حاوی لامیناسیون ظرفی
۳۴	شکل ۲-۱۶: تناوب شیل با ماسه سنگ‌های نازک لایه
۳۴	شکل ۲-۱۷: ماسه سنگ با دانه‌های گراولی پراکنده در قاعده
۳۵	شکل ۲-۱۸: ماسه سنگ آهکی با خرده‌های دوکفه‌ای
۳۵	شکل ۲-۱۹: تناوب شیل با ماسه سنگ‌های نازک لایه به سمت بالا ریزشونده

عنوان

صفحه

شکل ۱۰-۳: نمایی از سیکل‌های بومایی در لایه‌های ماسه سنگی ۳۶
شکل ۱۱-۳: تناوب شیل سیاه رنگ حاوی خرده‌های گیاهی با ماسه سنگ ۳۷
شکل ۱۲-۳: تناوب شیل با ماسه سنگ‌های آهکی به سمت بالا ضخیم لایه شونده ۳۷
شکل ۱۳-۳: ادامه ستون سنگ چینهای برش گردبیشه (واحد سنگ چینه‌تگاری ۱ و ۲) ۳۸
شکل ۱۴-۳: نمایی از کنکلومرا با میان لایه ماسه سنگی و لامیناسیون مورب در ماسه سنگ‌های واحد قمرز رنگ ۳۹
شکل ۱۵-۳: ادامه ستون سنگ چینهای برش گردبیشه (سازند تاربور) ۴۱
شکل ۱۶-۳: قسمتی از واحد تاربور شامل آهک‌های توده‌ای و رودیستی با میان لایه‌های شیلی ۴۰
شکل ۱۷-۳: نمایی از لایه‌های رودیستی تاربور که در جوانب دو تا سه شاخه یا ناپدید می‌شوند ۴۲
شکل ۱۸-۳: آهک‌های نودولار و مارنی انتهای واحد ۱ ..... ۴۲
شکل ۱۹-۳: واحد ۲ شامل شیل ضخیم لایه که در زیر دولومیت‌های شهبازان قرار می‌گیرد ۴۳
شکل ۱-۴: (A) تالوس، (B) بخشی از تالوس با قسمت‌های آگونی، نود و اینترنود، (C) برش طولی آگونی و نحوه قرارگیری سلول پیچشی و صفحات ابتدا و انتهایی، (D) اشکال مختلف آگونی در نمای جانبی ۴۷
شکل ۲-۴: نحوه زیست رودیست‌ها در برش گردبیشه (الف) حالت انفرادی، (ب) حالت چندتایی با برجستگی بهتر نسبت به دیگر انواع، (ج) حالت خوش‌های، (د) حالت توده‌ای و ضخیم) ۵۴
شکل ۳-۴: نحوه قرارگیری رودیست‌ها در بستر (الف) حالت بالارونده یا ایستاده، (ب) حالت چسبنده، (ج) حالت خوابیده ۵۴
شکل ۴-۴: نحوه توزیع خانواده‌های رودیستی در رخساره‌های شلف کربناته داخلی و خارجی ۵۷
شکل ۴-۵: مدلی برای توزیع انواع جلبک‌های آهکی در یک رمپ کربناته ۶۱
شکل ۴-۶: مدل ارائه شده برای توزیع جنس‌های مختلف و گامت‌های تناسلی جلبک داسی کلاد در یک پلتفرم کربناته ۶۳
شکل ۷-۴: مدل محیطی برای پراکندگی فرامینیفرهای بنتیک ۶۵
شکل ۸-۴: انواع حالت‌های ناشی از نوع برش محوری در امفالوسیکلوس‌های دو حجره‌ای ۷۱
شکل ۹-۴: تصویر شماتیک از حجره جنبی امفالوسیکلوس و فاکتورهای مورفومتری توضیح داده شده در جدول ۱-۴ ..... ۷۱
شکل ۱۰-۴: تطابق چینه‌شناسی بین امفالوسیکلوس و جنس‌های اربیتوئیدfrm کرتاسه پسین و هم‌چنین تطابق آنها با زون‌های پلانکتونیک ۷۴

عنوان

صفحه

شکل ۵-۱: بازه زمانی و بیوزون‌های نسبت داده شده به گونه‌های پلازیک جمع‌آوری شده از سازندهای تاربور و گورپی در چارت بیوکرونواستراتیگرافی کرتاسه پسین.....	۸۲
شکل ۵-۲: بازه زمانی جنس <i>Peckichara sp.</i> در چارت بیوکرونواستراتیگرافی کرتاسه پسین.....	۸۴
شکل ۵-۳: پخش و پراکندگی زمانی گونه‌های لوفتوزیا بدست آمده از برش گردبیشه.....	۸۶
شکل ۵-۴: تطابق چینه‌شناسی بین گونه‌های امفالوسیکلوس و دیگر جنس‌های اربیتولید فرم کرتاسه پسین و هم‌چنین تطابق آنها با زون‌های پلانکتونیک.....	۸۶
شکل ۵-۵: بازه زمانی گونه <i>H. Cornucopiae</i> در چارت بیوکرونواستراتیگرافی کرتاسه پسین.....	۸۷
شکل ۵-۶: تمودار گسترش زمانی و انتشار زیستی فونای شناسایی شده در سازند تاربور در ناحیه گردبیشه.	۸۹
شکل ۶-۱: مراحل فرسایش، تعادل و رسوبگذاری در بخش‌های مختلف یک حوضه رسوبی.....	۹۲
شکل ۶-۲: ریزرخسارهای سازند گورپی (A و B: وکستون-پکستون با مورفوتابیپ‌های نوع یک شامل اشکالی با صدف‌های تروکوسپیرال و حجرات کروی (هدبرگلا و گلوبیژرینلوبیدس)، C و D: وکستون-پکستون با مورفوتابیپ‌های نوع یک شامل اشکال دوردیفی (هترولهلیکس)، E، F و G: وکستون-پکستون با فونای پلازیک فرامینیفری (نوع دوردیفی) و غیرframینیفری (پیتونلا و استومیوسفرا)).....	۹۶
شکل ۶-۳: تصویر ماهواره‌ای از زبانه‌های سازند گورپی در بین سازند امیران ناشی از جغرافیای دیرینه.....	۹۷
شکل ۶-۴: ریزرخسارهای سازند امیران شامل انواع خردۀ‌های آواری در زمینه سیمانی (A: خردۀ گلی کنده شده حاوی فونای پلازیک (هدبرگلا)، B: گلاکونیت، C: خردۀ چرتی حاوی رادیولر، D: کانی آپاک (اکسیدی یا سولفیدی)، E: لامیناسیون ظریف در مقاطع ماسه سنگی).....	۹۸
شکل ۶-۵: مدلی جامع برای قسمت‌های مختلف یک مخروط زیردریایی با رخساره‌های ماسه سنگی دانه متوسط (۱: مخروط داخلی یا بالایی، ۲: مخروط میانی با مجموعه کانال-خاکریز، ۳: مخروط خارجی یا زیرین، ۴: حاشیه مخروط رو به حوضه).....	۱۰۰
شکل ۶-۶: ماسه سنگ‌های حاوی فونای پلازیک در مخروط خارجی.....	۱۰۱
شکل ۶-۷: توالی‌های ماسه سنگی واحد ۳ سازند امیران (A: لایه ماسه سنگی با دانه بندی تدریجی و دانه‌های گراولی پراکنده موید بخش Ta سیکل بوما با قاعده فرسایشی، B: مقطع ماسه سنگ گریوکی مخروط میانی).....	۱۰۲
شکل ۶-۸: توالی‌های ماسه سنگی واحد ۴ سازند امیران (A: کنگلومرا، B: ماسه سنگ با دانه بندی تدریجی معکوس و نرمال تشکیل شده در بخش‌های نزدیک به مخروط داخلی از مخروط میانی).....	۱۰۳
شکل ۶-۹: توالی‌های ماسه سنگی واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱) (A و B: توالی‌های ماسه سنگی به سمت بالا درشت و ضخیم لایه شونده، C و D: ماسه سنگ بیوکلاستی حاوی قطعات چرتی و آهکی).....	۱۰۴
شکل ۶-۱۰: ماسه سنگ‌های گریوکی قسمت‌های انتهایی دلتا حاوی فونای پلازیک.....	۱۰۷

عنوان

صفحه

شکل ۱۱-۶: مارن‌ها و ماسه سنگ‌های در امتداد جانبی واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) A: مارن‌های قرمز حاوی فوناتی کاروفیت و استراکد، B: ماسه سنگ قرمز حاوی لامیناسیون مورب ظریف) ... ۱۰۷	۱۱-۶
شکل ۱۲-۶: کنگلومراً واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) A: کنگلومراً قرمز رنگ به سمت بالا ریز شونده، B و C: کنگلومراً خاکستری رنگ با میان لایه ماسه سنگی حاوی لامیناسیون، D: مقطع نازک از کنگلومرا شامل خرده‌های رسوبی آهکی، چرت حاوی رادیولر، آذرین، دگرگونی و کوارتز) ... ۱۰۹	۱۲-۶
شکل ۱۳-۶: رسوبات کانالی واحد آواری قرمز رنگ ۱۱۰	۱۳-۶
شکل ۱۴-۶: مدل ارائه شده برای مراحل تکوین حوضه و تشکیل واحدهای آواری-کربناهه (سنگ چینه‌نگاری ۱) و آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) ۱۱۲	۱۴-۶
شکل ۱۵-۶: ریزرساره مادستون-وکستون کوارتزدار (A: مادستون کوارتزدار، B: وکستون کوارتزدار حاوی خرده دوکفه‌ای و بربیوزوئر) ۱۱۳	۱۵-۶
شکل ۱۶-۶: ریزرساره‌های وکستون-پکستون با فراوانی و تنوع بالای فرامینیفرهای بنتیک (A: وکستون-پکستون بیوکلاستی حاوی فرامینیفرهای با پوسته بدون منفذ نظیر دیسیکلینا و میلیولید، B و C: وکستون-پکستون بیوکلاستی حاوی خرده‌های جلبک داسی کلاud و فرامینیفرهای با پوسته بدون منفذ نظیر لوفتوزیا و میلیولید، D: وکستون-پکستون بیوکلاستی حاوی فرامینیفرهای با پوسته بدون منفذ و منفذدار نظیر میلیولید و روتالیا، E و F: وکستون-پکستون بیوکلاستی حاوی جلبک داسی کلاud و فرامینیفرهای با پوسته بدون منفذ و منفذدار نظیر امفالوسیکلوس، لوفتوزیا، روتالیا، دیسیکلینا، سیدرولیتس و میلیولید) ۱۱۶	۱۶-۶
شکل ۱۷-۶: ریزرساره باندستون رودیستی (بافلستون) (A و B: مجموعه‌های رودیستی به صورت خوش‌های و چندتایی، C: نوعی از رودیست در زمینه دانه پشتیبان از ریزرساره، D: آثار حفاری موجودات در دیواره رودیست و موثر بر فرایند میکریتی شدن، E: نوعی رودیست از خانواده افراشته‌ها (رادیولیتیده)، F: لایه رودیستی با رودیست‌های جهت‌بندی شده ناشی از افزایش انرژی محیط) ۱۱۹	۱۷-۶
شکل ۱۸-۶: نحوه رشد Constralatal در رودیست‌ها ۱۱۷	۱۸-۶
شکل ۱۹-۶: ریزرساره‌های فلوتسنون-رودستون رودیست‌دار و گرینستون-پکستون بیوکلاستی (A و B: درجه خردشده‌گی بالا و جهت یافتنی در انواع فرامینیفرهای بنتیک (لوفتوزیا و امفالوسیکلوس) در ریزرساره گرینستون-پکستون بیوکلاستی دانه درشت ناشی از تباين جریانات انرژی بالا و پایین خرده‌دار، C و D: ریزرساره فلوتسنون-رودستونی حاوی خرده‌های رودیست، انواع فرامینیفرهای بنتیک، مرجان و جلبک داسی کلاud، E و F: ریزرساره گرینستون-پکستون بیوکلاستی دانه ریز حاوی عناصر پلازیک (نظیر الیگوسترنینیدها) ۱۲۲	۱۹-۶
شکل ۲۰-۶: نمودار پراکندگی عمودی ریزرساره‌های شناسایی شده در سازند تاربور در ناحیه گردبیشه ... ۱۲۴	۲۰-۶

عنوان

صفحه

شکل ۶-۲: مدل ارائه شده برای شلف باز توالی‌های سازند تاربور در ناحیه گردبیشه.....	۱۲۵
شکل ۷-۱: موقعیت جغرافیایی و راه‌های دستیابی به مقاطع چینه‌ای مورد مقایسه، ۱: وستگان، ۲: آب‌ملخ، ۳: گندمکار، ۴: اردل، ۵ و ۷: سمیرم، ۶ و ۸: گردبیشه.....	۱۳۰
شکل ۷-۲: ستون سنگ چینه‌نگاری برش وستگان (رشیدی، ۱۳۸۱).....	۱۳۲
شکل ۷-۳: ستون سنگ چینه‌نگاری برش آب‌ملخ (رشیدی، ۱۳۸۱).....	۱۳۳
شکل ۷-۴: ستون سنگ چینه‌نگاری برش اردل (صفري، ۱۳۸۴).....	۱۳۵
شکل ۷-۵: ستون سنگ چینه‌نگاری برش سمیرم (صفري، ۱۳۸۴).....	۱۳۶
شکل ۷-۶: ستون سنگ چینه‌نگاری برش گندمکار (بامداد، ۱۳۸۶).....	۱۳۸
شکل ۷-۷: ستون سنگ چینه‌نگاری برش گردبیشه (خزاعي، ۲۰۰۸).....	۱۴۰
شکل ۷-۸: ستون سنگ چینه‌نگاری برش سمیرم (خزاعي، ۲۰۰۸).....	۱۴۱
شکل ۷-۹: نقشه زمین‌شناسی بروجن، ايستگاه گردبیشه.....	۱۴۳
شکل ۷-۱۰: توالی‌های سازند اميران (گردبیشه، ايستگاه‌های ۶ و ۸) A: نمایی از سیکل شیل و ماسه سنگ‌های نازک لایه به سمت بالا ریزشونده، B: نمایی از سیکل بومایی در توالی‌های ماسه سنگی، C: نمایی از طبقه‌بندی تدریجی و لامیناسیون مورب در سیکل‌های بومایی ماسه سنگ‌ها.....	۱۴۴
شکل ۷-۱۱: نمایی از موقعیت قرارگیری سازند اميران در بين سازند‌های گورپی و واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱) در گردبیشه (ايستگاه‌های ۶ و ۸).....	۱۴۵
شکل ۷-۱۲: ستون سنگ چینه‌ای برش گردبیشه (ايستگاه ۶) مطالعه شده توسط خزاعی (۲۰۰۸) که در اين تحقیق اصلاح شده و واحدهای سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲ در زیر سازند تاربور از آن تفکیک شده است	۱۴۷
شکل ۷-۱۳: نمونه‌های رودیست جمع‌آوری شده از واحد آواری-کربناته برش گردبیشه (ايستگاه ۶) A-B: برش عرضی و نمونه دستی از رودیست C-D <i>Hippurites cornucopiae</i> : نمونه دستی و برش عرضی از E-F <i>Durania sp.</i> G-H <i>Dictyoptychus sp.</i> R: نمونه دستی و برش عرضی از رودیست Radiolites sp.	۱۴۸
شکل ۷-۱۴: نمایی از کنگلومرا حاوی میان لایه‌ی ماسه سنگی در واحد آواری قرمز رنگ در ايستگاه ۸ گردبیشه.....	۱۴۹
شکل ۷-۱۵: نمایی از لامیناسیون مورب در ماسه سنگ‌های واحد آواری قرمز رنگ در ايستگاه ۸ گردبیشه.....	۱۴۹
شکل ۷-۱۶: نمایی از موقعیت قرارگیری واحد آواری قرمز رنگ در ايستگاه‌های گردبیشه (۶ و ۸).....	۱۴۹

عنوان

صفحه

- شکل ۷-۷: نمونه‌های استراکد و کاروفیت جمع‌آوری شده از واحدهای آواری قرمز رنگ برش‌های گردبیشه (ایستگاه‌های ۶ و ۸) A: نمای جانبی، B: نمای رأسی و C: نمای قاعده‌ای از کاروفیت *Platychara sahnii* E: نمای جانبی از کاروفیت *Stephanochara producta tumiensis* F: نمای جانبی از کاروفیت G: نمای شکمی و H: نمای جانبی کفه راست از استراکد *Peckichara cristellata* ..... ۱۵۰ (Frambocythere)
- شکل ۷-۸: ستون سنگ چینه‌ای برش گردبیشه مربوط به این تحقیق (ایستگاه ۸) ۱۵۱
- شکل ۷-۹: ادامه ستون سنگ چینه‌ای برش گردبیشه مربوط به این تحقیق (ایستگاه ۸) ۱۵۲
- شکل ۷-۱۰: نمایی از سیکل‌های شیل و ماسه سنگ آهکی به سمت بالا درشت و ضخیم شونده و شیل سیاه رنگ میانی واحد آواری-کربناته (سنگ چینه‌نگاری ۱) در ایستگاه ۸ گردبیشه ۱۵۳
- شکل ۷-۱۱: نمایی از توالی‌های واحد آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۲) شامل مارن با میان لایه‌های کنگلومرایی قرمز رنگ و به سمت بالا ریزشونده در ایستگاه ۸ گردبیشه ۱۵۴
- شکل ۷-۱۲: تصویر ماسه سنگ در مقطع نازک (A- چرت حاوی رادیولر، B- خردۀ افیولیتی، C- خردۀ آتشفشنایی، D- سیمان کلسیتی، E- رادیولر، F- کانی اپاک و G- خردۀ کربناته و گلاکونیت) ۱۵۵
- شکل ۷-۱۳: ستون سنگ چینه‌ای برش گندمکار (ایستگاه ۳) مطالعه شده توسط بامداد (۱۳۸۶) که در این تحقیق اصلاح شده و واحد سنگ چینه‌نگاری ۲ در زیر سازند تاربور از آن تفکیک شده است ۱۵۶
- شکل ۷-۱۴: شیل‌های قرمز رنگ حدفاصل سازندهای گوربی و تاربور در برش گندمکار (ایستگاه ۳) ۱۵۷
- شکل ۷-۱۵: ستون سنگ چینه‌ای برش وستگان (ایستگاه ۱) مطالعه شده توسط رشیدی (۱۳۸۱) که در این تحقیق اصلاح شده و واحدهای سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲ در زیر سازند تاربور از آن تفکیک شده است ۱۵۹
- شکل ۷-۱۶: نقشه زمین‌شناسی بروجن، ایستگاه سمیرم ۱۶۰
- شکل ۷-۱۷: واحد آواری-کربناته برش سمیرم (ایستگاه ۵) ۱۶۱
- شکل ۷-۱۸: ستون سنگ چینه‌ای برش سمیرم (ایستگاه ۵) مطالعه شده توسط صفری (۱۳۸۴) که در این تحقیق اصلاح شده و واحدهای سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲ در زیر سازند تاربور از آن تفکیک شده است ۱۶۳
- شکل ۷-۱۹: لایه‌های کنگلومرایی به سمت بالا ریزشونده که به طور جانبی به ماسه سنگ تبدیل می‌شوند در واحد آواری قرمز رنگ برش سمیرم (ایستگاه ۵) ۱۶۲
- شکل ۷-۲۰: لایه‌بندی مورب در ماسه سنگ‌های به سمت بالا ریزشونده واحد آواری قرمز رنگ در برش سمیرم (ایستگاه ۵) ۱۶۴
- شکل ۷-۲۱: عدم گسترش جانبی ماسه سنگ‌های واحد آواری قرمز رنگ در برش سمیرم (ایستگاه ۵) ۱۶۴

عنوان

صفحه

شکل ۷-۳: مقطع تهیه شده از رخساره ماسه سنگی واحد آواری قرمز رنگ در برش سمیرم (ایستگاه ۵) شامل خرده‌های آهک، چرت، رادیولر، کوارتز و کانی‌های آپاک در زمینه‌ای از سیمان آهکی ۱۶۵	۱۶۵
شکل ۷-۴: ساختمان‌های لایه‌بندی مورب، فلوت‌کست و فلوت‌مارک در ماسه سنگ‌های سازند امیران برش سمیرم (ایستگاه ۷) ۱۶۶	۱۶۶
شکل ۷-۵: ستون سنگ چینه‌ای برش سمیرم (ایستگاه ۷) مطالعه شده توسط خزانی (۲۰۰۸) که در این تحقیق اصلاح شده و واحدهای سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲ در زیر سازند تاربور از آن تفکیک شده است ۱۶۸	۱۶۸
شکل ۷-۶: نمایی از مقطع چینه‌شناسی برش سمیرم (ایستگاه ۷)، واحدهای آواری-کربناته (معادل با واحد سنگ چینه‌نگاری ۱) و آواری قرمز رنگ (معادل با واحد سنگ چینه‌نگاری ۲) بر روی سازند امیران به وضوح قابل تشخیص هستند ۱۶۷	۱۶۷
شکل ۷-۷: مدل ارائه شده برای تغییرات جانبی شلف آواری-کربناته در حوضه مورد مطالعه ۱۷۰	۱۷۰
شکل ۷-۸: ارتباط زمانی و مکانی واحد کنگلومرای خرم‌آباد و تیغه کربناته رأس آن با سازندهای امیران و کشکان در ناحیه لرستان ۱۷۲	۱۷۲
شکل ۷-۹: تطابق چینه‌ای واحدهای آواری-کربناته و آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲) در حوضه مورد مطالعه (۱: وستگان، ۲: آب‌ملخ، ۳: گندمکار، ۴: اردل، ۵ و ۷: سمیرم، ۶ و ۸: گردبیشه) ۱۷۷	۱۷۷
شکل ۷-۱۰: تغییرات جانبی سازند تاربور، امیران و توالی‌های آواری-کربناته و آواری قرمز رنگ (سنگ چینه‌نگاری ۱ و ۲) در نقاط مختلف حوضه مورد مطالعه از نظر رخساره و ضخامت ۱۷۸	۱۷۸
شکل ۷-۱۱: مدلی درمورد نحوه عملکرد گسل‌های عرضی منطقه چون دنا و گسل‌های سمیرم نسبت به گسل اصلی زاگرس و تأثیر آنها بر توالی‌های چینه‌شناسی در حوضه مورد مطالعه ۱۷۹	۱۷۹
شکل ۷-۱۲: چارت زمان چینه‌ای سازندهای مورد مطالعه در حوضه زاگرس مرتفع ۱۸۲	۱۸۲

فهرست جداول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱: داده‌های مورفومتریک از نمونه‌های لوفتوزیا جمع‌آوری شده از برش گردبیشه	۶۸
جدول ۴-۲: اصطلاحات مورفومتریک.	۷۰
جدول ۴-۳: داده‌های مورفومتریک از نمونه‌های آمفالوسیکلوس جمع‌آوری شده از برش گردبیشه	۷۳

مقدمه

در این تحقیق هدف بررسی سازند تاربور از نظر زیست چینه‌نگاری، تجزیه و تحلیل رخساره‌های میکروسکپی و بازسازی محیط‌های رسوی است که به دلیل تفاوت در خصوصیات سنگ چینه شناسی واحد‌های معرفی شده در نقشه تهیه شده از منطقه (علوی، ۱۹۹۶) با توصیفات سنگ چینه‌ای مربوط به سازندهای امیران و تاربور در برش‌های نمونه آنها در لرستان و فارس همچنین به منظور تحلیل بهتر شرایط محیطی حاکم بر حوضه توالی‌های منسوب به سازند امیران و قسمت بالایی سازند گورپی نیز نمونه‌برداری شده و مورد بررسی قرار گرفته است. از طرفی، دیگر برش‌های مطالعه شده در منطقه نیز مورد بررسی و بازنگری قرار گرفت تا با انجام مقایسه‌ای بین آن‌ها به تفسیر بهتر شرایط حاکم بر حوضه کمک شود. همچنین فراوانی گسل‌ها و مشاهده برخی بهم‌ریختگی‌های ساختاری و رخساره‌ای مثل عدم گسترش جانی یا در بعضی موارد کاهش ضخامت و در نهایت ناپدید شدن توالی‌های مربوط به سه سازند مذکور و همچنین عمود یا مایل قرار گرفتن برخی ساختارها نسبت به روند اصلی ساختارهای زاگرس در منطقه باعث شد تا عملکرد برخی از گسل‌ها در رابطه با رخساره‌های رخمنون یافته مورد توجه قرار گیرد.

فصل اول

کلیات و روش تحقیق